



**ХЕРСОНСЬКА МІСЬКА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ  
ХЕРСОНСЬКОГО РАЙОНУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**РОЗПОРЯДЖЕННЯ  
НАЧАЛЬНИКА ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКОЇ  
ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ  
ХЕРСОНСЬКОГО РАЙОНУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ  
м.Херсон**

09.05.2023

№ 2089

Про проведення громадського обговорення

З метою врахування громадської думки з питання перейменування об'єктів топоніміки на території Херсонської міської територіальної громади в рамках деколонізації та дерусифікації публічного простору, відповідно до частини четвертої статті 1 та частини шостої статті 3 Закону України «Про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій», постанови Кабінету Міністрів України від 24.10.2012 № 989 «Про затвердження Порядку проведення громадського обговорення під час розгляду питань про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності, які за ними закріплені, об'єктам права власності, які належать фізичним особам, імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій», частини другої статті 10 та статті 19 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», постанови Верховної Ради України від 03.11.2022 № 2706-ІХ «Про здійснення начальниками військових адміністрацій населених пунктів у Бериславському, Генічеському, Каховському, Скадовському, Херсонському районах Херсонської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Указу Президента України від 19.09.2022 № 658/2022 «Про утворення військових адміністрацій населених пунктів у Херсонській області», розпорядження Президента України від 02.03.2023 № 30/2023-рп «Про призначення Р. Мрочка начальником Херсонської міської військової адміністрації Херсонського району Херсонської області», Порядку найменування (перейменування) вулиць, провулків, проспектів, парків, скверів, мостів та інших об'єктів, розташованих на території Херсонської міської територіальної громади, затвердженого розпорядженням начальника Херсонської міської військової адміністрації від 23.02.2023 № 61р, керуючись пунктом 8 частини шостої статті 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» (зі змінами):

1. Провести громадське обговорення щодо перейменування об'єктів топоніміки на території Херсонської міської територіальної громади, відповідно до Переліку об'єктів топоніміки, які потребують перейменування в рамках деколонізації та дерусифікації публічного простору на території Херсонської міської територіальної громади згідно з додатком, з 10.05.2023 до 09.07.2023, на офіційному сайті Херсонської міської ради та її виконавчих органів, у формі електронної консультації, за посиланням: <https://miskrada.kherson.ua/>.

2. Визначити організатором громадського обговорення комісію з найменування (перейменування) вулиць, провулків, проспектів, парків, скверів, мостів та інших об'єктів, встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок на території Херсонської міської територіальної громади (ОРЕХОВ С.).

3. Визначити відповідальним за проведення громадського обговорення управління культури міської ради (ДУМИНСЬКА С.).

4. Управлінню культури міської ради (ДУМИНСЬКА С.) забезпечити:

4.1. Оприлюднення інформаційного повідомлення про проведення громадського обговорення в медіа.

4.2. Збір та реєстрацію пропозицій і зауважень громадського обговорення, оприлюднення його результатів.

4.3. Підготовку звіту та узагальнення аналізу пропозицій, що надійшли під час громадського обговорення.

4.4. Складання протоколу за результатами проведення обговорення.

5. Департаменту інформаційних технологій міської ради (ЗАРУБА І.) на офіційному сайті Херсонської міської ради та її виконавчих органів (<https://miskrada.kherson.ua/>), у розділі «Громадське обговорення», створити Google форму для проведення електронної консультації щодо перейменування об'єктів топоніміки на території Херсонської міської територіальної громади.

6. Департаменту інформаційних технологій міської ради (ЗАРУБА І.) оприлюднити розпорядження на офіційному сайті Херсонської міської ради та її виконавчих органів, департаменту у справах засобів масової інформації та зв'язків із громадськістю міської ради – у медіа.

7. Контроль за виконанням цього розпорядження залишаю за собою.

Начальник Херсонської міської  
військової адміністрації

Роман МРОЧКО



Додаток

до розпорядження начальника  
Херсонської міської  
військової адміністрації  
*09.05.2023 № 2089*

Перелік об'єктів топоніміки, які потребують перейменування  
в рамках деколонізації та дерусифікації публічного простору  
Херсонської міської територіальної громади

№	Тип	Стара назва	Нова назва	Район	Мікрорайон	Підстави для найменування
1	2	3	4	5	6	7
1.	Вулиця	Волгоградська	Маріупольська	Дніпровський р-н	Мкр «Янтарний»	Маріуполь – Місто-герой України, символ українського спротиву російській навалі. В Херсоні є група назв українських міст. Поява назви «Маріуполь» є органічною для топонімічної системи нашого міста
2.	вулиця	Воронцовська	Магістратна Магістратська Ратушна	Суворовський р-н (з №2 до кінця) Корабельний р-н (з №1 до кінця)	Центр	На цій вулиці, на місці т будівлі Херсонського художнього музею, на початку ХХ сторіччя знаходився Магістрат. Пізніше була побудована будівля у вигляді старовинної ратуші, в якій розмістилися міська управа та міська дума – органи місцевого самоврядування. «Магістратна» - ця назва символізує, що вулиця є однією з найстаріших, де сторіччями існувало самоврядування. Прив'язана до історичного пам'ятника херсонському місцевому самоврядуванню – Ратуші. «Ратушна» – вказує на одне з головних місць цієї вулиці – Ратуші та символізує орган місцевого самоврядування

## Продовження додатка

3.	вулиця	Гагаріна	Старомлинна Млинна	Суворовський та Дніпровський райони	Млини	Розташована в історичному центрі міста – Млинах
4.	вулиця	Карбишева	Богдана Бандери  Лікаря Яковенка	Суворовський р-н	Таврійський	<p>1. Богдан Андрійович Бандера (1919–1944 рр.) – брат Степана Бандери, учасник українських національно-визвольних змагань, член ОУН. Займався налагодженням підпільної мережі ОУН у Херсонській та Миколаївській областях Райхскомісаріату України, яка чинила опір нацистському, а пізніше й радянському окупаційному режимам.</p> <p>2. На розі вулиці Карбишева та просп. 200 років Херсона розташована сімейна поліклініка Суворовського району. Пропонується назва вулиці Лікаря Євгена Яковенка (1865 – 1943 рр.) – українського лікаря, науковця, громадського та політичного діяча. За активну участь у революційному студентському русі був висланий на п'ять років до Східного Сибіру. З 1899 до 1917 року Євген Іванович працював земським санітарним лікарем у Херсонському повіті, заклад основні шкільно-санітарної справи в Херсонській губернії, був першим викладачем епідеміології в Херсонській фельдшерській школі.</p> <p>Є.І.Яковенко брав активну участь у громадській роботі, був постійним та активним учасником губернських і Пироговських з'їздів лікарів, багаторазово обирався одним з директорів Херсонської громадської бібліотеки.</p>

## Продовження додатка

						У 1917 році обраний на посаду міського голови. Став першим українським міським головою, активним учасником українського політичного руху в нашому місті. Член Ради товариства «Українська Хага». Влітку 1917 року єдиний з українського блоку переміг на виборах в Херсонську міську Думу. У 1918 році Є. І. Яковенко працював заступником міністра народного здоров'я й опікування Української Держави
5.	вулиця	Ломоносова	Святомиколаївська	Корабельний р-н	Забалка	Вулиця є однією із центральних вулиць історичного передмістя Херсона – Забалки. Проходить повз пам'ятки архітектури національного значення – Свято-миколаївського морського собору
6.	вулиця	Московська	Родина Фальц-Фейнів Фальцфейнівська Кінна (історична назва)	Суворовський р-н	Млини	Розташована в одному із історичних районів міста – Млинах. «Кінна» – історична назва вулиці. У 2021 році розглядалося питання про перейменування вулиці Московської на вулицю родини Фальц-Фейнів, яка наприкінці 19 – початку 20 сторіччя зробила багато справ для розбудови міста, розвитку благодійництва та просвітництва. У вересні 2021 року відбулося громадське обговорення, яке місцеві проросійські діячі перетворили на політичне шоу
7.	вулиця	Потьомкінська	Базарна Ринкова Земська	Суворовський р-н	Центр	Вулиця сформувалася в першій половині 19 сторіччя, є однією з головних вулиць старого центру й найбільш оживленою магістраллю.

## Продовження додатка

					Серцем вулиці є Центральний ринок – найбільший ринок міста. «Базарна» – органічна назва для цього району, відповідає атмосфері старого міста та передає сутність та функціональність цієї вулиці. «Ринкова» – варіант «Базарної» – вказує на те, що на цій вулиці знаходиться Центральний ринок. «Земська» – на цій вулиці, наприкінці 19 – початку 20 сторіччя, знаходилося Херсонське земство, яке стало важливим осередком розвитку українства та української культури на Херсонщині. Серед земців були видатні херсонці: Андрій Грабенко, Микола Чернявський, Олександр Русов та інші	
8.	вулиця	Пушкінська	Арнаутська	Корабельний р-н	Сухарне - Забалка	Вулиця знаходиться в старій частині міста. Мала назву «Арнаутська». Арнаути – субетнічна група православних християн албанців, які вимушені були залишити Албанію після захоплення країни турками-османами та мігрувати в Україну. Разом з українськими козаками заснували на півдні низку населених пунктів. Селище міського типу Комишани, засноване в 1801 році, до 1946 року носило назву Арнаутка
9.	вулиця	Суворова	Староміська Героїв Херсона	Суворовський та Корабельний р-н	Центр	Вулиця почала формуватися в кінці 18 сторіччя, є однією з найстаріших вулиць міста, культурний та торговий центр. Була відома спочатку як Богородська. За ініціативи імператора Миколи I перейменована на честь царського генерала

## Продовження додатка

						Суворова. Комуністичний режим кілька разів змінював назву вулиці, поки Сталін не взяв курс на глорифікацію російського імперського минулого. Вулиця знову стала вулицею Суворова. Пропонується: позбавитися ідеологічного забарвлення та повернути місту значення стародавнього історичного центру
10.	вулиця	Чернишевського	Бонч-Осмоловського	Суворовський р-н	Форштадт - Центр	Вулиця розташована в старій частині міста, на, так званому, Форштадті, біля Херсонської обласної лікарні. Борис Федорович Бонч-Осмоловський (1870 – 1921 рр.) – один з найвідоміших херсонських лікарів початку 20 сторіччя, доктор медицини Фрайбургського університету, старший лікар Херсонської губернської земської лікарні, завідувачий хірургічним відділенням, запровадив у практику сучасні методи ведення операцій, у боротьбі із онкологією, один з керівників Херсонського товариства лікарів, Херсонський міський голова. На початку двадцятих років загинув під час боротьби з епідемією висипного тифу
11.	селище	Чкалова (Авіаторів) (сел. Військове містечко 23)	Авіаторів	Дніпровський р-н	ХБК	Мікрорайон на території ХБК (колишнє військове містечко 23) носить офіційну назву Селище Чкалова. Пропонується деідеологізувати назву, назвавши селище – «Селище Авіаторів»
12.	провулок	Чкалова	Різницький	Корабельний р-н	Забалка	Провулок розташований в історичному районі нашого міста – Забалці. «Провулок Різницький» – історична назва.

## Продовження додатка

13.	площа	200-річчя Херсона	Звільнення Захисників Захисників Херсона 11 листопада	Суворовський р-н	Таврійський	Площа, яка утворилася на перехресті головних магістралей нашого міста при в'їзді в Херсон, стала однією з перших, на яку увійшли українські воїни-визволителі 11 листопада 2022 року
14.	площа	40-річчя Перемоги	Нескорених Херсонського опору	Суворовський р-н	Таврійський	Площа є однією з центральних площ у Таврійському мікрорайоні. Пропозиція: «Херсонського опору» «Площа Нескорених»
15.	парк	Маргелова В.П.	Придніпровський	Дніпровський район	ХБК	Історична назва
16.	сквер	Потьомкінський сквер	Меєргольда Земський	Суворовський район	Центр	Сквер розташований поруч із Херсонським обласним академічним музично-драматичним театром імені Миколи Куліша. Природним є те, що назва скверу могла бути пов'язана із театром. Всеволод Емільович Меєргольд (1874 – 1940 рр.) – театральний режисер, актор, педагог. Один із реформаторів театру. Працював деякий час в Херсоні, де з групою молодих акторів створив «Говариство нової драми». В Херсоні проводиться театральний фестиваль експериментального театру, встановлена меморіальна дошка, проводяться заходи в честь Меєргольда. «Земський» – назва, пов'язана з місцем знаходження Херсонського губерньського земства та пропозицією перейменувати вулицю Потьомкінську на Земську

## Продовження додатка

17.	сквер	ім. О.С. Пушкіна	Бахчисарайський Фонтанний	Суворовський район	Центр	Сквер розташований в центрі міста, між будівлями Херсонської обласної державної адміністрації та Херсонського апеляційного суду. В центрі скверу – фонтан. «Бахчисарайський» – в знак пошани та підтримки кримськотатарського народу, на честь столиці кримського ханства, давнього історичного та культурного центру Криму, середньовічного міста, центру кримськотатарського культурного та суспільного життя. В перекладі з кримськотатарської мови – «сад-палац». «Фонтанний» – в центрі скверу знаходиться чаша фонтана.
18.	район	Суворовський	Центральний	Суворовський район		Центральний район міста

Начальник Херсонської міської  
військової адміністрації

Роман МРОЧКО

